

**Dissertatio medica inauguralis de opio liberius in medicina adhibendo /
[Kaspar Heinrich Oberlin].**

Contributors

Oberlin, Kaspar Heinrich.
Université de Strasbourg.

Publication/Creation

Argentorati : Typis haeredum Pauschingerianorum, [1752]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ckmjdbwf>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

38998/P

72995 N.g

B. C. D.

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS
DE
OPIO LIBERIUS
IN MEDICINA
ADHIBENDO

QVAM
CONSENTIENTE

GRATIOSA FACVLTA TE
MEDICA ARGENTORATENSI

PRO LICENTIA

SUMMOS IN MEDICINA HONORES
ET PRIVILEGIA DOCTORALIA
RITE OBTINENDI

SOLENNI MEDICORUM EXAMINI SUBJICIT

CASPARUS HENRICUS
OBERLIN

HAGENOENSIS.

AD DIEM ~~XXII~~ AUGUSTI A. O. R MDCCLII.

H. L. Q. S.

ARGENTORATI

Typis HÆREDUM PAUSCHINGERIANORUM.

VIRO
PERILLUSTRI GENEROSISSIMO
ATQUE EXCELLENTISSIMO DOMINO
DOMINO
JOHANNI PHILIPPO
ANTOINE
DE COINTOUX
REGIÆ CIVITATIS HAGENOENSIS
PRÆTORI REGIO
UNDIQUAQUE SPLENDIDISSIMO
NEC NON
VIRIS
NOBILISSIMIS CONSULTISSIMIS
AC DOCTISSIMIS DOMINIS
D. GUSTAVO LEOPOLDO
DE WIMPFEN
D. GEORGIO JOSEPHO
HOFFMANN
D. FRANC. IGN. PERREAUD
D. ANTONIO STEPHANO
DE COLOMMÉ
EJUSDEM CIVITATIS CONSULIBUS
GRAVISSIMIS

D. FRANCISCO GEORGIO
ROTHJACOB

SYNDICO DIGNISSIMO

D. LEOPOLD. IGNAT. OBERLIN

D. FRANCISCO ANTONIO
DORSNER

D. FRANCISC. IGNAT. SCHWEND

D. FRANCISC. IGNAT. GUEHL

D. FRANCISC. JOSEPH. KESTLER

D. JOSEPHO DOMINICO
POINSIGNON

D. GEORGIO JOSEPHO BARTH

SENATORIBUS MERITISSIMIS

PATRIÆ PATRIBUS
MÆCENATIBUS

ATQUE PATRONIS SUI

OPTIMIS MAXIMIS

HOC MEDICORUM STUDIORUM SPECIMEN INAUGURALE

IN DEBITÆ REVERENTIÆ ET DEVOTIONIS TESTIMONIUM

ULTERIOREMQUE SUI COMMENDATIONEM

EA QUA PAR EST ANIMI SUBMISSIONE

D. D. D.

TANTORUM NOMINUM

HUMILLIMUS CULTOR ET CLIENS
CASPARUS HENRICUS OBERLIN
HAGENOENSIS,

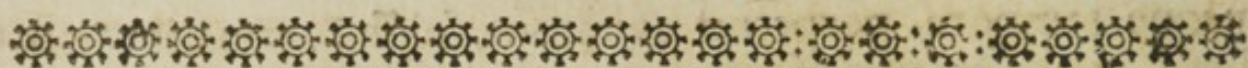

PRÆFATIO.

Uod herculei gravesque, qui corpora humana infestant morbi, heroicis solummodo & validis auxiliis, non vero blandis lentisque remediis, domari possint, theoriæ & praxi Medicæ maximopere consentaneum est. Medici ideo inflammationes, febres, hæmorrhagias, veneris damna, convulsiones, dolores, venæ sectionibus, emeticis, purgantibus, & alibus, vesicantibus, opiatibus denique audacter aggredi & feliciter debellare solent. Non tamen omnium medentium idem circa generosorum & efficacium horum remediorum administrationem sensus, idemque animus existit. Multi quippe, solida quamvis theoria instructi, nimio tamen metu eo usque tenentur, ut grandia hæcce remedia in nominatis desperatis affectibus administrare nunquam audeant, imo temerariorum potius Medicorum notam illis, qui eadem in usum trahunt, inurant. Inconsideratum medicamentorum allegatorum usum gravissimas noxas in corporibus inducere posse, neutiquam quidem infitiamur, quin intempestive & incongrue adhibita, eadem plus obesse, quam prodesse, lubentes concedimus; moderatam tamen & tempestivam eorum applicationem, egregiam in gravibus morbis opem, quam frustra ab ullis aliis expectaveris, præstare, imo sacram quasi ancoram esse, confidenter asserimus. Opium præcipue & pharmaca inde parata crebris talibus contradicentium fluctibus à Medicinæ dogmaticæ natalitiis ad nostra usque

usque tempora perpetuo agitata fuisse, annales & libros evolventibus innotescet. Scientiæ parens HIPPOCRATES semel solummodo, in quantum novimus, papaveris succo, & quidem ad uterum, in malo hysterico, ad locum suum reducendum, usus est, uti ex *L. II. N. 79. de morbis mul.* videre est. GALENUS de *Compos. Pharmac. sec. locos L. II. & Meth. Med. L. XII. C. 8.* aliisque in locis, huic remedio admodum diffusus, & atro carbone hinc inde illud notare fere nunquam cunctatus est. DIOSCORIDES tamen de *Med. Mat. L. IV. C. 65.* mitius de eo sentire, & de meliore nota illud iterum commendare cepit. Et sic ab insequentium seculorum Medicis, modo ad cælum usque evectum, modo ad orcum usque detrusum sæpissime opium fuit, ac nostro ævo adhuc similia fata experitur. Quicunque vero illud adhibere ausi sunt, correctionibus & præparationibus variis prius illud exercere tentareque, vixque ad alios casus, quam ad dolores sistendos, soporemque conciliandum adhibere, multique nonnisi trepidante calamo & vacillantibus litteris idem præscribere soliti sunt. Meam, quam in animo foveo, sententiam, quod attinet, opium liberius in Medicina adhibendum, atque verum dolorum, anxietatum, luctuum & malorum nepenthes esse, si cauta manu propinatur, arbitror. Hoc consentiente GRATIOSA FACULTATE MEDICA, ut studiorum Medicorum specimen inaugurale edam, pro tenui ingenii modulo, adspirante DIVINO NUMINE, probare conabor. Tu vero B. L. dum opio utendum esse suadeo, si principia ipsius, si tutissima ejus præparata, si illius in morbis operandi modum, si morbos in quibus, si denique cautelas, sub quibus idem adhibendum sit, tradidero, temerarii Medici nomen mihi non applicabis, si vero, quod tanta opii fiducia teneat, Doctoris opiatæ titulo, quemadmodum DE LE BOE SYLVIO olim contigit, me notare voles, nec tibi succensebo, nec dolorem opio levabo.

§. I.

A remotissimis jam seculis , vel ex papaveris fativi , tam nigri , quam potissimum albi , confusis decoctisve capitibus & foliis expressus , vel ex capitibus solis , maturitati propinquis , cultro fauciatis exstillans , concretus , induratus succus , collectus , ex fulvo nigricans , ponderosus , odoris graveolentis , virosi , saporis amari , acris , Opium vocant , apud Orientales in Thebaica regione , Ægypto , Cilicia , Cappadocia , Natolia & Persia , tumque apud Indos in Bengalensi tractu , prostitit. Quæ ob capita vulnerata profluebat lacryma , cum Græcis vox *ὀπός* succum significet , *ὀπίον* , quasi succus per excellentiam , appellabatur. Et hoc modo hodie adhuc Persas in opii collectione procedere , KÆMPFERUS *Amæn. exot. Fasc. III. p. 642.* testis fide dignissimus est. Veteres vero præter purius hoc , ex effluente & concreto succo obtentum opium , ignobilius , ipsoque multo ignavius , ex integræ plantæ expressione aut decoctione parare solitos fuisse , DIOSCORIDES *de Med. Mat. L. IV. C. 65.* & PLINIUS *Hist. Nat. L. XX. C. 18.* auctor est , quod Meconium , id est *μῆκωνος ὀπὸν* , sive papaveris succum , nominaverunt , optimam vero papaveris lacrymam opium Thebaicum salutaverunt.

§. II.

Succi hujus pretium & essentiam verus medicamento-
rum lapis lydius , Chymia , optime nobis manifestabit. PETR. SEVERINUS jam in *Idea Medic. Philos. p. 71.* in opio substantiarum facta separatione , Δ vel $\circ\circ$ sum quippiam deprehendisse , & eadem separatione , anatomia , analysi , in opio Θ quoddam diaphoreticum deprehendisse fatetur. Et Philosophus per ignem HELMONTIUS *Duumvirat. §. 9.* in opio Θ em acrem sudoriferum & amarum $\circ\circ$ invenit.

WEDE-

WEDELITUS in *Opiolog.* L. I. S. I. C. 9. opium per \odot vitream per se ex arena destillando 1. phlegma. 2. \sim um Δ em, seu \ominus e Δ i refertum, \square osum, 3. \circ o nigricans, & \odot , ∇ as ac \ominus nas ∇ as partes continens, obtinuisse memorat. *Mead. Exp. mech. Veen. Tent. V. de Opio Opp.* T. II. p. 182. chemica analyfi examinatae sex unciae opii dederunt alcalini Δ is \sim us non abfimili \sim ui C. C. \mathfrak{z} ij, foetidi \circ oei \mathfrak{z} v, \mathfrak{z} j, gr. xv, carbonis \ominus e orbi \mathfrak{z} ij, \mathfrak{z} ii, \mathfrak{z} j, gr. iv. dicit. GEOFFROY *Tr. de Mat. Med.* T. II. p. 692. opii puri \mathfrak{z} ij analyfi instituta, liquoris tum \dagger di, tum \square osi \mathfrak{z} xij, \mathfrak{z} ij, \circ oei crassioris \mathfrak{z} ij, \mathfrak{z} ij exhibuisse, \odot in \odot superstes \mathfrak{z} xv, \mathfrak{z} iv pependisse, quae Δ e reverberii calcinata reliquit cinerum fuscorum \mathfrak{z} ij, gr. lx, ex quibus lixivio \ominus is ∇ i mere alcali \mathfrak{z} iv, gr. xlv extracta fuerunt, deperditionemque partium in destillatione \mathfrak{z} j, \mathfrak{z} vij, in calcinatione \mathfrak{z} xiiij, \mathfrak{z} iiij, gr. xij, fuisse notat. Et ALSTON *Ess. & Obs. de Med. de la Societ  d'Edinb.* T. V. p. 179. opii \mathfrak{z} xvj. destillatione tractatas phlegmatis \mathfrak{z} ij, \mathfrak{z} ij, \sim \square osi \mathfrak{z} iv, \mathfrak{z} ij, \circ o \mathfrak{z} ij, \ominus is Δ is gr. iv, \odot \mathfrak{z} vj suppeditavisse, invenit. Sic igitur opium principis ∇ eis, \ominus inis tam \dagger dis quam alcalinis, ∇ eis & ∇ eis praeditum esse, destillationis beneficio patet. Quamvis vero educta haecce principia opio materialiter inesse non negaverim, per fortem tamen vulcani torturam illa paulum mutata, aliaque proportione, quam in eodem ante destillationem adfuerunt, produci credimus. Hinc ego saltem illam analyfin Chymicam, qua absque violentia & sine ulla mutatione principiorum diacrisis instituitur, corporum nempe per menstrua explorationem, accuratiorem & ad principiorum essentiam ac proportionem detegendam aptiorem, alterique semper praefereendam existimarem.

§. III.

Opium vix non omnibus liquoribus obedire, & in quolibet fere menstruo, ∇ eo, \ominus ino, \dagger do, \sim uoso & \circ oso absque deperditione saporis & consequenter virium dissolvi, Celeb.

Celeb. BOECLERUS *Cynof. Mat. Med. Herm.* T. I. p. 627. solide monuit. NEUMANNUS *Lect. Publ. de Succin. Opio &c.* p. 117. ab opii ℥iv. prius V̄Ratissimo extractis ℥iij & ℥iv extracti resinosi, & a residua materia exsiccata, ope ∇æ extracta, ℥iv extracti gummosi obtinuit, remanentibus ℥v & ℥j partium indissolubilium. Si vero primum opii ℥iv cum ∇ extraxit, ℥ij, ℥v & ℥j extracti gummosi, & de residuo siccato per V̄Ratum extracto ℥iij, ℥j extracti resinosi, & ℥vij, ℥j ∇earum partium accepit. ALSTON *Essais d'Edinb.* T. V. p. 164. unam opii partem ad 12 menstrui partes adhibens, & primo Vini eam immergens, $\frac{4}{1}$ in eodem solutas fuisse, & ex residuis $\frac{2}{1}$ in ∇a $\frac{5}{1}$ dissolutas, $\frac{3}{1}$ vero fæcum remansisse invenit. Ast ∇am $\frac{8}{1}$ opii solvisse, & ex $\frac{4}{1}$ remanentibus V̄ non nisi $\frac{1}{1}$ extraxisse notat. Et opium 5 circiter gummosas, 4 resinosas & 3 ∇stres plane indissolubiles partes comprehendere, ponit. Ill. BUCHNERUS in *docta Diss. de genuinis opii effectibus in corpore humano* §. 13. sqq. opium ad 4 ℥b humidæ destillationi subiectum, ne guttulam quidem oœi destillati ætherei dedisse asserit. ∇ vero quæ per alembicum transcendebat, nihil singulare quid, præter opii odorem, sensibus offerebat. Duas uncias opii ∇a extrahebat, & peracta evaporatione solidior quædam substantia, ponderans ℥j, ℥ij, ℥ij, relinquebatur. Huic substantiæ adfusus V̄Ratissimus, eandem ad ℥vij solvit. Solutionis residuum in ∇a solvebat, solutumque intra 14 ♂ motum fermentativum subiit. Duæ unciae opii in ∇a coctæ substantiam quandam unctuosam, ∇æ innatantem, dimittebant, quæ ad stateram revocata, ponderabat 3℔. Determinatam quantitatem opii extrahebat mediante Vini ferem pyrium incendente, sed sine prævia extractione per ∇am, atque absoluta evaporatione obtinebat solidioris cuiusdam substantiæ ℥j, ℥ij. Eadem extractio alio tempore repetita, sed instituta prius ulteriori V̄ rectificatione, offerebat istiusmodi substantiæ solidioris ℥j. Huic extracto
solidiori

solidiori adfusa ∇a , illius partem quandam solvebat, quæ ope stateræ examinata, ponderabat 3vij . Aquam perdissem ego, si in tanta experimentorum alienorum a memoratis peritissimis in arte spagirica viris, aliisque, cum opio institutorum claritate, propria, nihil cæterum novi fœnerantia, afferre voluissem.

§. IV.

Ex his quippe analysibus allatis, jam satis superque elucescit, opium, cum destillatione sicca ∇am præbeat, principio ∇so irrigari, cumque in $\text{A}uo$ so ac ∇o so menstruo solubile sit, resinoso pariter ac gummoso principio dotari, cum post omnem solutionem aliquid indissolubile restet, ex ∇eis principiis idem pariter componi, cumque eadem massa, quæ a $\text{A}uo$ so menstruo extracta fuit, nec unionem cum ∇eo menstruo respuat, explicitum quoddam \ominus resinosæ sive $\text{A}eæ$ ejus parti etiam admisceri, hoc vero mediante A cum ∇a etiam miscibile reddi, hinc illam massam, quæ in ∇a dein soluta inspissatione gummosum extractum suppeditat, A tenerrimum ope \ominus is cum ∇a ∇a que mixtum existere, extra dubium est. Cujus vero naturæ \ominus in opio præsens sit, sub judice adhuc lis est. Si NEUMANNO *l. c.* p. 116. credimus, qui solutionem opii $\nabla osam$ cum alcali ∇o ac $\text{A}i$ A ationem & effervescentiam quandam passam fuisse memorat, si GODOFREDUM *Tract. Mat. Med.* T. II. p. 692. audimus, qui solutionem opii heliotropii $\text{R}æ$ affusam, eidem colorem rubrum igneum conciliasse dicit; A dum \ominus in opio abscondi videtur. ALSTON autem *Essais d'Edinb.* T. V. p. 170. \ominus opii ad alcalinam magis naturam vergere credit, illud tamen verum alcali esse statuere non vult, quoniam cum A dis non effervescebat, nec syrupo violarum admixta solutio opii manifestam coloris mutationem induxit, imo $\text{R}am$ heliotropii rubro colore inde imbutam

fuisse, ipse non diffitetur. Alkali ergo \ominus , quod in opio inesse contendunt autores, artis potius & torturæ igneæ productum, quam ex eo eductum esse videtur, hoc vero \ominus inum principium \triangleleft i opii maxime adhærere solet, & tam in resinoso quam gummoso extracto reperitur. Cum autem tam in resinoso, quam in gummoso extracto, \triangleleft reliqua principia superet, quis multum \triangleleft ei principii opio inesse in dubium vocabit, præcipue cum opium etiam inflammabile existat, imo, quando coctione æque ac fermentatione opium pondere decrescit, illud, quod avolare solet, \triangleleft eæ naturæ potissimum esse censendum est.

§. V.

Hoc quod in opio latet \triangleleft ab omnibus quidem Chymicis communi consensu agnitum fuit, verum circa illius qualitates & proprietates mirum inter se dissenserunt, ingeniaque sua torserunt. Plurimi \triangleleft opii impurum, crudum, vaporosum, soporiferum, narcoticum statuerunt, adeoque de ejusdem correctione, castratione, separatione & expulsionem admodum solliciti fuerunt. Quatuor potissimum modi \triangleleft opii nocivum cicurandi in Medicina civitatem obtinuerunt, vel aromatibus, vel \ominus ibus \div dis, alcalinisve, vel evaporationibus variis, vel menstruis ∇ osis \curvearrowright uosive illud effectum fuit, hinc est, ut tot, imo innumerae præparaciones & compositiones opiatae in pharmacopœis & dispensatoriis prostent. Galenici aliqui ex veteribus, qui opium vim massam sanguinis refrigerandi, humores figendi, inspissandi, sicque somnum conciliandi possidere autumarunt, quique idem frigidum in quarto gradu statuerunt, varia aromatica, calidiora & alexipharmaca potentiora eidem addere soliti sunt, iisque \triangleleft ipsius crudum ac spissum dividere, exaltare, humoresque mobiliiores reddere voluerunt. Hinc Cinnamomum, Caryophyllos, Zingiberem, Macerem, Ambram, Moschum, Camphoram, Dictamnium, Viperas, Castoreum, quod opii antidotum & Bezoar

Bezoar vocarunt, plurimaque vix enumerabilia opio ad-
 cerunt, & interdum plane alia adhuc paregorica aut nar-
 cotica calidiora, Crocum, Cynoglossam, Hyoscyamum
 addiderunt, exempla horum in Mithridatio, Theriaca cœ-
 lesti & Andromachi, Tryphera Nicolai, Electuario Diascord.
 Fracast. de Ovo Maximiliani Imperatoris, Philonio Ro-
 mano, Pil. de Cynoglossa, de Styrace, imo in ipsa etiam
 Ess. Anod. Sydenh. sive Laudano liquido occurrunt. Chy-
 mici e contra Δis in opio mobilitatem probe agnoscentes,
 Δ hoc nimis fugax +dis variis potius figere, refrenare
 & cicurare annili fuerunt, & in hunc finem +tum simplex,
 vel destillatum, succum Citri, Cydoniorum, Limonio-
 rum, ☿ Oli, ☉is, aliaque adhibuerunt, iis opium immer-
 serunt, liquida hæc dein abstraxerunt, vel evaporaverunt,
 & siccatum correctumque sic opium asservaverunt. Alii
 vero +dum opio inhærens ipsiusque Δ alcalinis mitigare,
 hincque vel alcahest Glauberi, vel ☉e ☿ri, aut R. ☿ri,
 mitiorem opio inducere naturam allaboraverunt. Iterum
 alii cum opio fermentationem & evaporationem suscepe-
 runt, vel coctione exhalationem ejus instituerunt, vel su-
 per laminam candentem idem locantes, tostioni fortiori
 exposuerunt, sicque quod in Δe narcoticum est, expellere
 contenderunt. Quidam cum ☿uoso menstruo Δ solum-
 modo tenerius ac subtilius extrahere conati sunt, hinc
 vel vinum generosum, Hispanicum, aliudve, vel vinum
 cum ☉e ☿ri digestum, vel ☿ ☉is dulcem, vel V ad-
 hibuerunt, quidam vero, quo Δris partem quandam an-
 tea figerent, +do prius opium tractaverunt, dein-
 que Vini immiserunt. Celebris in hunc finem præ-
 aliis Langelottiana opii præparatio & essentia, quam
 in E. N. C. D. I. A. III. *Obs.* 59. p. 100. invenimus,
 existit. Hic opium cum succo cydoniorum & ☉e ☿ri
 infundit, & postquam per diem unum aut alterum stetit,
 saccharum ad fermentationem promovendam addit, me-
 dium dein, puriorem, liquorem rubicundum, a superiori,

impura, Δ i, spumosa & inferiori ∇ stri parte caute separat, filtrat & destillatione ad mellaginem inspissat, hanc denique ∇ alcoholisato dissolvit, filtrat, digerit, ad justam consistentiam abstrahit, & ceu veram opii essentiam servat. Quidam denique, qui admodum circumspecti sunt, Δ que opii maximopere metuunt, ∇ osum solummodo menstruum pro opio extrahendo adhibent, & vel ∇ ont. simplicem, vel destillatam quandam, vel pluvialem, vel roralem, majalemve hunc in finem seligunt, sicque tantum gummeas ejus partes, seu Δ cas teneriores & mitiores separatim Δ eis fortioribus, narcoticisque obtinent, atque ita extractum simplex opii, ita laudana opiata varia parare solent.

§. VI.

Nunc vero, si nostram de variis his opii correctionibus mentem aperire debemus, illi prae omnibus reliquis, qua mediante ∇ eo menstruo partium ejusdem extractio & separatio fit, palmam concedimus, nec ullam aliam opii praeparationem aptam, tutam & convenientem esse autumamus. Nam quod eam methodum attinet, qua calidis, aromaticis aut alexipharmacis vim opii refrigerantem corrigere voluerunt, cum Δ e fugaci ac copioso idem scateat, jam calefaciendi & massam sanguinis expandendi vi satis superque instructum est, ut additione aliorum calidorum opus neutiquam habeat, quin potius adjectis pharmacis talibus, quae Δ eis partibus praedita sunt, Δ Δ i addendo, commoventem opii virtutem eo usque intendunt, ut opiata ob nimiam rarefactionem & calorem sic excitatum temulentiam, soporem, stuporem, imo apoplexiam producere non mirum sit, nec alius etiam nisi fortior narcoticus & maxime nocivus effectus, si crocum, cynoglossam, hyoscyamum eidem adhuc jungunt, nasci inde potest. Utrique ergo damna innumera tales praeparationes opiatae inducere

cere necessario debuerunt, & hodie adhuc inducent, quando iisdem ægroti utuntur, quæ vero inconditæ potius præparationi, quam opio ipsi tribuendæ erunt. Si +da papaveris succo admiscantur, hæc quidem vim ipsius expansivam refrenant, &que ejus Δ e figunt, sed eo usque etiam opium castrant, ut deinceps nullum amplius effectum resolventem, qui tamen a Δ e ipsius in sanguine expectatur, edere possit, hinc innocuum quidem, sed simul iners & inutile pharmacum opium evadet. Qui e contra alcalino Θ e opii correctionem moliuntur, illi stimulum sic ipsi potius addunt, alcali enim Δ i junctum solida irritare, ad contractionem vividiorum sollicitare, sicque motum humorum, quem Δ eum principium jam per se augeat, insigniter accelerare valet, quid aliud vero tunc quam calorem nimium, febrem, congestionem ad caput, aliosque effectus funestos experiri poterimus. Acu vero rem tetigisse, qui tostione papavereum succum ufferunt, minime credas, hi enim Δ omne abigunt, & ut nullum amplius sit opium efficiunt, nam splendida sua Δ ea veste penitus nudatum opium, ∇ eisque solummodo exuviis adhuc dotatum, nullam amplius virtutem resolventem, ob quam tamen in Medicina expetitur, exercere poterit, cum ergo opium tostum effectum sit, in usus plane cedere non debet. In devia pariter, verum in contraria ii, qui Δ uoso menstruo opium immergunt, delabuntur, hi quippe Δ reas opii partes solas sic obtinent, a gummosis & temperatioribus separant, sicque concentratius & activius, sed eo ipso volatilius & validius opium acquirunt, neutiquam vero, quo minus commoventem & rarefacientem effectum nimium edat, quo minus calor & febris accendatur, quo minus ad caput impetuosior humorum motus vertatur, & deliria, furores, sopores, stupores, aut attoniti morbi inducantur, correctione sive extractione sua prohibent. Una tamen blanda & segura opii correctionem suscipiendi methodus nobis remanet, hæc ope ∇ osi menstrui peragitur

tur, & opium ∇ a pura solutum BOERHAAVE *Elem. Chem.* T. II. p. 237. optimum censet. ∇ quippe sola illud menstruum atque additamentum est, a quo nobis nullus exurgere debet metus, ut inde \triangle in opio contentum vel nimis concentratur, vel \triangle i supplementum & pabulum subdatur, vel vis resolvens, calefaciensque nimium augeatur, non tamen illud etiam metuendum est, ut \triangle ab eo plane castretur, aut omni suo \triangle re opium privetur. Quamvis enim ∇ ea menstrua \triangle a alias solvere nequeant, attamen \ominus ium interventu \triangle a ∇ æ miscibilia reddi posse notum est, cumque opium \ominus e ample instructum sit, hujus ope semper quædam \triangle is in opio latentis pars in ∇ a solubilis reddetur, sic ut extractum opii gummosum hocce modo obtentum præter ∇ eas, mucilaginosas & \ominus inas partes \triangle eas etiam particulas in sinu suo foveat, nam inflammabilitas hujus extracti ∇ osi, quodque rursus pars ejus in ∇ dissolvere sese patiatur, \triangle is in eodem præsentiam sufficienter arguit. Parcius vero, tenerius & blandius \triangle solummodo hacce encheiresi ab ∇ a extrahitur, a nimio, narcotico ac stupefaciente \triangle e, quod omne ∇ extrahere solet, separatur, omnique resina, quæ adeo nociva est, sic spoliatur, sique prius, quam extractionem opii cum ∇ a suscipimus, fermentationem aut coctionem ejusdem præmittimus, multum sic superflui, narcotici crudique \triangle is jam evaporare, extractumque ex opio præliminariter ita tractato paratum mitissimum, subtilissimum atque maxime solubile \triangle continere sciendum est. ∇ æ ergo beneficio tutissimum, optimum & revera correctum opium, quodque semper adhuc ceu opium, i. e. ceu medicamentum \triangle e imprægnatum, in corpore humano vires suas edit, acquirimus.

§. VII.

Ergo illa solummodo medicamenta opiata tuta maximeque laudanda existere, quæ ex opio cum ∇ a ad extracti
consi-

consistentiam redacto fiunt, ex dictis manifestatur. Ipsa methodus extracta sive laudana talia opiata perficiendi, nec laboriosa, nec pretiosa, nec difficilis est. Inter multas sequentes ex probatissimis auctoribus collegimus. Ante omnes WEDELI methodus commendanda est, qui *Opiolog.* p. 65. elegantissimum opium extrahendi modum, cum phlegmate ꝑti a præparatione arcani ꝑri resultantis, invenit. Infundit opii thebaici ꝑsati partem j. cum partibus vj. vel viij. ∇æ ab arcano ꝑri residuæ mediæ, hinc vitrum calenti imponit arenæ, agitatione cum spatula facta solvit, ubi pars impurior spumosa summa lambit, pars ∇strior ima petit, colaturam per linteum factam evaporat ad mellaginem, vel in extracti formam redactam adservat. HOFFMANNUS in *Not. ad Poterium* p. 669. compositum magis laudanum ∇osum tradit, recipit nempe opii soluti in ∇a simplici & lenius evaporati ad consistentiam ꝑj. cinnabaris nativæ ppt. ꝑjß. croc. or. extr. papav. rh. ana. ꝑij. ess. ambræ ꝑj. ∞ cinnamon. gtt xij. miscet, facit extractum. Hocce extracto opiato in frigidioribus & humidioribus subjectis locus commode poterit concedi. Maxime commendanda vero hic illa encheiresis venit, quam JONES in *Myst. opii revel.* recensentibus A. E. L. 1701. p. 445. communicavit. Hic opii ꝑviij. solius ∇æ pluvialis destillatæ ꝑxxiv. in loco temperato ac vase probe obturato quotidie ter quaterve agitando, intra sex dies jubet solvi, hinc per chartam bibulam filtrari, ac oleo dulci affuso sub titulo panaceæ opii liquidæ asservari. Qua obtenta mox ad omnem gummosam opii portionem, ⊖ Ale ∞sum recondentem, a noxia resinosa exacte separandam, eandem ∇am pluvialem destillatam relictis fæcibus tamdiu innuit affundendam, quousque rubicunda elicitæ Ra fuerit omnis, pariter filtranda simulque in Balneo ad extracti, solidam opii panaceam constituentis, inspissanda consistentiam. GODOFREDI etiam *Tract. Mat. Med.* T. II. p. 706. propositum artificium opium cum ∇a purgandi vel præparandi, locum

locum hic maxime meretur. R. Opii minutim secti q. l. dissolvatur in ▽a limpid. stillatitiæ q. f. digerendo in B. aren. solutio a massa superstita separatur. Refrigerata per chartam bibulam transcoletur. Nova ▽a massæ residuæ affundatur, digerantur. Secernantur a facibus, & transcoletur, sicque ▽æ affusiones iterentur, donec nulla amplius extrahatur Ra. Solutiones confusæ evaporentur in B. M. ad extracti solidi consistentiam. Extractum etiam opii, quod CARTHEUSERUS *Elem. Chem.* p. 157. parare docet, admodum conveniens est. R. Opii Thebaici q. v. grosso modo contusum cum sufficiente quantitate ▽æ simplicis, vel fontanæ, vel pluvialis, adfusa, in olla ultra dimidium non replenda, coquatur, donec ▽a probe tincta sit, & partes impuræ, partim exhalantes & superficiei innatantes, partim fundum petentes, separatæ sint. Mixtura inter coquendum sæpius spatula lignea agitata impuritatibus innatantibus cochleari extrahendis liberetur, & liquor finita coctione per manicam Hippocratis colatus, ut partes ▽ææ quoque separentur, leni evaporatione ad extracti consistentiam redigatur. Tandem illud etiam extractum opii, quod in PHARMACOP. ARGENT. p. 101. cum ▽a simplici succo citri parum +dulata, parari docetur, hic memoratu dignissimum existit, ▽a enim uti in præcedentibus partes gummosas blandas tantum extrahit, ut vero corruptio opii & ▽æ ad illud extrahendum adhibendæ præcaveatur, +dum admiscere consultum ductum fuit, neque tamen per +dum hoc blandum vegetabile, △ inde castrari, metus cuidam obrepere debet. In genere vero circa formam, qua medicamenta opiata correctæ commodissime asservantur, illud notandum est, quod eadem ad extracti consistentiam redigere, si a situ cito & facile corrumpi non debent, optimum sit. Sique Ram opii seu laudanum liquidum possidere cuidam volupe erit, vel in +dulata ▽a gummosum extractum opii solvi & per tempus essentia talis anodyna absque corruptela conservari, vel ex tempore extra-

extractum opii in ∇ a quadam dissolvi, & pro lubitu essentia anodyna quolibet momento parari poterit.

§. VIII.

Quomodocunque vero opium præparaveris aut extraxeris, \triangle semper in omnibus præparationibus præ reliquis principiis dominium obtinere solet, & ab hoc omnis, qui a papaveris succo in corpore humano exeritur effectus, deducendus erit. \triangle a vero massam sanguinis expandere, rarefacere, globulos rubros dividere, attritum & motum eorundem augere, calorem fortiores accendere, acrimoniam obtundere, ac solida laxare, demulcere, tensionem & stimulum auferre, quisquis de viribus medicamentorum mechanice philosophatur, agnoscit, nec alios effectus a \triangle eis opii partibus produci, phænomena, quæ in hominibus opio utentibus observantur, probant. Quicunque enim opium assumunt, in illis pulsus plenior & celerior micare, facies rubere, intumescere, venæ præcipue capitis inflari, agilitas membrorum, alacritas animi & lætitia circa præcordia sentiri, magnanimitas, periculorumque contemptus induci, dolorum levamen oriri, sanguis e vena secta emissus fluidus maximopere, floridusque esse, hinc notante GEOFFROY *l. c.* p. 699. cruor etiam etiam in Turcarum & Indorum, opium strenuè deglutientium, & in præliis occisorum, cadaveribus, post unum aut alterum diem æque fluidus dimanare, ac si novissime fuissent enecati, atque in cane etiam, cui opium ingestum erat, vivo aperto, juxta BÜCHNERUM *Diff. cit.* §. 29. arteriæ majores æque ac minores, quotquot cerebri anfractus pererrant, sanguine turgescere, imo ipse sanguis multo fluidior quam esse solet in statu naturali, comparere, sudor itidem post opium sumptum, dum reliquæ excretiones minuuntur, copiosior profluere, imo interdum ita perspirabile tale corpus ab opio reddi, ut sudor inde prolectus, magno cum cutis

C

pru-

pruritu quandoque opii odorem referat, notatur. Quis cuncta hæcce phænomena Δ eo opii principio, humores commoventi ac resolventi, & canales relaxanti, non adscriberet. Tutissime vero hos multosque alios effectus, qui a sanguine commoto, rarefacto & resoluta, in circulationem, secretiones & excretiones humorum in machina corporea redundant, opium si non in nimia quantitate ingestum, si correctum & Δ e fugaciori spoliatum est, edere, nec ullam noxam post sui usum relinquere, credendum est. Si vero vel nimia dosi idem præbetur, vel stimulo Δ eo, narcotico, aut Θ ino alcalino adhuc acuitur, turbas graves, noxas fatales, & quandoque immedicabiles, post se ducere, etiam non diffitendum est. Hinc alienationes mentis, anxietates, deliria, furores, vertigines, oculorum caligines, balbuties, memoriæ vacillationes, membrorum tremores, titubationes, dyspnœas, ventriculi ardores, bradypepsias, apepsias, æstus insignes, pulsum inæqualem, celerem, convulsiones, hæmorrhagias uteri, renum, aliorumque locorum enormes, hydropes, stupores, sopores, languores, paralyfes, apoplexias, syncopes, imo mortem, immoderatum, nimium, minus correctum, aut diu nimis adhibitum opium induxisse, in observationibus legimus. Sed in Δ potius nimium, maxime volatile, crudum, nec correctum, quam in opium bene præparatum omnem noxæ culpam rejiciendam esse, censemus. Quodcunque enim opium ante coctionem cum ∇ a, vel etiam fermentationem prægressam, talia damna causabatur, illud separatis, aut expulsis, per hanc vel illam methodum, abundantibus, maxime mobilibus, impuriioribusque Δ eis particulis, postmodum innocue, imo cum egregio effectû præberi potest. Potissimum vero per fermentationem multas halituosas opii partes separari, at quamdiu fermentat, opium exhibitum damnosissimum esse, BÜCHNERUS *Diff. cit.* §. 38. confirmat, qui mixtum ex partibus opii saponaceis & gummosis, vi sua animalibus fa-

tali

rali privatum, per aliquot hebdomadas in ∇ a solutum stare sivit, ubi fermentationem subiit, separato in B. M. menstruo, 3j. cani dabatur, qui inde vacillare, & somnolentus factus esse observabatur.

§. IX.

Ipsium igitur opium coctione cum ∇ a extractum, aut fermentatum, sicque \triangle e suo volatiliori ac nocivo orbatum, at tenera \triangle ea parte, ope \ominus ini principii in ∇ a solubili, adhuc dotatum, & dosi convenienti, parca, sed repetita assumtum, nequicquam sinistri in corpore post se ducere posse, certissime credendum est. Revera quippe eodem modo uti Crocus, Camphora, Kermes minerale, \triangle vivum, præcipue vero uti Vinum, Opium in corpore humano agere autumamus. Quemadmodum enim hæc-
ce pharmaca omnia debita quantitate, tempore & cautela data, commoventem, resolventem, attenuantem & deobstruentem egregium effectum exerunt, nimia vero copia, incongruo tempore & intempestivo momento exhibita, æstus, deliria, stupores, sopores faciunt; ita hæc-
ce ab opii usu vel abusu perinde evenire notum est. Vinum præcipue, quod æque ut opium cor exhilarare, curas solvere, sanguinem movere, dissolvere, secretiones & excretiones augere, dolores demulcere, modice & medicè potatum observatur; ita magnos crateres sæpius mero implentes, crebroque fœcundos calices haurientes, vini potatores deliros, furibundos, æstuabundos, temulentos, stupidos, somnolentos, attonitos, resolutos, moribundos, veluti opii voratores fieri, comperimur. Utrumque vero effectum in vino æque ac opio a \triangle e, pro majori vel minori sua quantitate agente, solummodo dependere, vix negatum iri credimus. Nequaquam vero, vitis æque ac papaveris lacrymam in nimia quantitate aut incongruo tempore deglutitam, in capite imprimis effectus suos edere,

ibique vehementiæ suæ vestigia relinquere, & menti æque ac corpori summopere nocivam esse, mirandum est. \triangle eae enim partes multæ, ceu leviores, vi cordis cum sanguine circulante ad caput projiciuntur, cumque \triangle sanguinis massam multum commoveat ac rarefaciat, debiles minimeque resistentes meningum & encephali canaliculos a nimis celeri ac expanso sanguine admodum distendi neesse est, quis vero non a dilatatis nimium cerebri vasculis subjectos & accumbentes medullares tubulos, ceu nervorum initia, premi, liquidi nervei secretionem ac excretionem turbari, minui, sufflaminari debere, ut nihil ad organa motoria & sensoria amandari possit, concipit. Hinc illæ temulentiae, stupores, ac nimis diuturno aut crebro usu deliria, furores, amentiae, apoplexiæ, paralyfes, & sexcenta alia mala insequentur, spasmi etiam, convulsiones & dolores in nervosis & musculosis partibus, dum ob impeditum liquidi animalis in nervos influxum, sopor inducitur, mitigabuntur aut sopientur, nequaquam vero effreni solidorum motus ita feliciter inde solventur, ut non a somno resurgentibus vel recrudescant, nullo opiato remedio amplius deinceps compescendi, vel paralyfes tenfarum, & dolore vexatarum antea partium post se ducent, imo stupores mentis æque ac corporis remaneant.

§. X.

Ergo propriis tuis laqueis te irretitum tenemus, multos clamantes audire mihi videor, opium, ipse dicis, dolores tuto neutiquam sedare potest, at opii vis præcipua anodyna est, & in doloribus sedandis sese exerit, cumque tu ipse hanc intuitam pronunties, idem liberius in Medicina adhibendum esse, nunc non amplius tueri poteris. Ita esset, victas darem manus, si opium dolores, somnum conciliando, sedare statuerem, si doloribus solummodo sedandis idem proficuum esse assererem. At
longius

longius latiusque opii usus patet, & eminentes alios in corpore humano effectus edit. Quamvis enim vulgo ad dolores compescendos, ad agrypnias somno demulcendas, ad vomitum aut diarrhœam sistendam solummodo utile esse censeatur, cum Hippocraticorum Medicorum principe, SYDENHAMO tamen, *Opp.* p. 113. Sect. 4. C. 1. profecto non hic mihi tempero, quin gratulabundus animadvertam, Deum Omnipotentem πάντων δωτήρα εἶναι, non aliud remedium, quod vel pluribus malis debellandis par sit, vel eadem efficacius extirpet, humano generi in miseriarum solamen concessisse, quam sunt opiata, medicamenta sc. ab aliqua papaverum specie desumpta. Quin imo ita necessarium est in hominis periti manu organum, jam laudatum medicamentum, ut sine illo manca sit ac claudicet Medicina, qui vero eodem instructus fuerit, majora præstabit, quam quis ab uno remedio facile speraverit. Rudis enim sit oportet, & parum compertam habeat hujus medicamenti vim, qui idem sopori conciliando, demulcendis doloribus, & diarrhœæ sistendæ applicare tantum novit, cum ad alia plurima, gladii instar delphici, accommodari possit, & præstantissimum sit remedium cardiacum, unicum pene dixerim, quod in rerum natura hætenus est repertum. Consentit alter Hippocraticorum Medicorum princeps BOERHAAVIUS & *Instit. Medic.* §. 1182. & 1183. remedia autem maxime universalia hætenus, sunt aqua, ignis, argentum vivum, opium & his quidem plurimum usurpatis, sed cautissime absconditis, nomen sibi maximum comparaverunt, qui Medicinam universalem possedisse vulgo creduntur, dicit.

§. XI.

Cum itaque opium polychrestum pharmacum existat, affectus in quibus cum fructu in usum cedere poterit, ut indigitemus, officii nostri erit. Hic vero in limine statim

illud notasse juvabit, nos neutiquam suasores futuros, ut papaveris lacryma ad vigilias profligandas & somnum conciliandum ita frequenter in usum trahatur, uti a veteribus Poëtis, qui ideo noctem frontem papavere redimitam & ante fores antri noctis papavera florere somniaverunt, commendari, uti etiam vulgo a Medicis adhiberi solitum fuit. Cum enim nequaquam motum sanguinis & Æuum figat, cruoremque incrasset, quin potius dividat, circulumque ipsius acceleret, opium somno potius fugando & vigiliis procurandis idoneum erit, nec nisi nimia in quantitate assumptum, aut ~~De~~ impuriori adhuc præditum, somniferum evadet. Sanguis enim tunc ab opio nimium rarefactus, in tenera cerebri vascula præ aliis impetuofus irruet, ea ipsa admodum distendet, accumbentes vero medullosos canaliculos a vasis sanguineis distentis premi, somnumque induci sic necesse erit. Vel etiam a maxima in dosi aut diu usurpato opio, auctoque sic circulo sanguinis ejusque secretionibus, inductisque antea remulentiis, ebrietatibus, deliriis & furoribus, fluidiora tandem e corpore dissipari, reliqua vero humorum massa crassescere, circulus retardari, secretio Æuum intercipi, & somnus produci poterit, sed Epimenidis somnum, imo periculosum stuporem, aliosque Palladis arcis fatales affectus eo ipso obrepere, quis non intelligit. Hoc etiam monere e re erit, quod si anodynum sive dolores sedantem effectum mediante opio edere in animo sit, somnum ideo procurari neutiquam opus esse, nec eousque & in tanta dosi idem exhibendum esse, ut somnum causando dolor sopiatur quidem & obtundatur, nullatenus vero radicitus tollatur. Vigilem potius corporis statum & mentis alacritatem conservare, dum opio dolores lenit, Medici scopus esse debet. Sequenti vero modo opium effectum suum paregoricum, absque ut somnum provocet, exerere posse, nobis concipimus. Nullibi in corpore ad organum, musculum, viscus, nervi quidam, pertingunt, qui non comitem, vicinum, satelitem

litem vas sanguineum, tam venam quam arteriam quandam habent, ita quidem, ut non solum in artubus venæ & arteriæ inter nervos media ut plurimum via & admodum vicino contactu incedant, verum potissimum in visceribus thoracis & abdominis distributi nervi, sympatheticus medius & magnus arterias & venas ibidem multis in locis vinciant, ansulis circumdant, & laqueorum instar illas irrant. Cui enim elegans illa ansa, qua intercostalis nervus subclaviam arteriam continet, & quæ, quatenus filamentum e ganglio ipsius cervicali ultimo ad primum ganglium dorsale super hanc arteriam tendit, dum ipse interea truncus retro illam descendit, formatur, ignotum esse potest, aut quis paris vagi recurrentem nervum, qui retro aortæ arcum in sinistro, & retro radicem subclaviæ ac carotidis arteriæ in dextro latere reflexus, ad laryngem ascendit, & cum ramo quodam superiori ejusdem paris communicat, non sine admiratione vel semel tantum conspexit. Ipse aortæ truncus inter crura septi transversî descendens, magna ex parte a magno illo plexu continetur, qui utrinque a ganglio semilunari splanchnici nervi & a medio plexu, ab utroque hoc ovali ganglio orto, componitur. Idem etiam ganglium cœliacam & mesentericas arterias, ipsamque venam portæ suis propaginibus hinc inde illaqueat, furculos impertitur, & comitando retibus continuis exornat. Ut nunc aliorum subtiliorum a nervis circa arterias & venas, præcipue in visceribus abdominalibus, factarum reticularum enumeratione, cum Ill. HALLERUS in erudita *de Nervorum in arterias imperio* diff. §. 9. sqq. nobis otium fecerit, supersedeamus. Ubicunque ergo in corpore humano ob nimium aut fortiolem liquidi subtilissimi nervei impulsus canaliculi hi nimis distenti & irritati sese solito magis constringunt, sicque spasmi, erethismi, convulsiones & dolores suscitantur, ibi ab ægris ore ingestum & partim citissime per vasa ventriculi bibula, partim tardius per lactea ipsorum intestinorum oscula, ad san-

sanguineam massam delatum opium, sanguinem ☿e suo rarefaciendo, vasa arteriosa æque ac venosa distendendo, accumbentes, tingentes, aut irretientes nervos premendo, angustando, liquidi nervei motum retundet, retardabit, minuet, relaxationi vero eorundem, hincque spasmodorum, convulsionum, dolorum mitigationem, vel sedationem ubivis inducet. Nec ut ad cerebrum solum deferatur opium, ibique rarefaciente sua virtute medullam premat, influxum laticis animalis plenarie sistat, somnumque inducat, opus est, satis cito enim, ubique & immediate, ubicunque nervi nimium tensi sunt, vicinæ & distantæ arteriæ venæque imperium suum in nervos eosdem premendo, arctando & relaxando exercebunt, & post dolorem sic devictum, vigil & alacre corpus conservabunt. Si etiam dolores & spasmi ab obstructione vasorum sanguineorum, spisso cruore repletorum, nascuntur, ☿e opii stasin dividemus & resolvemus, vasa referabimus, sicque causam ipsam efficacissime aggrediemur, vixque ullo alio remedio ita feliciter tollemus. Imo cum ab acribus, irritantibus, ☉inis particulis sanguinis in vasculis stimulus & tensio inducatur, ☿e suo ramoso & plicatili opium acrimoniam hanc obtundere, involvere, stimulumque compescere & cicurare potentissime valebit, cumque ipsum hoc ☿ utpote fugacissimum ad tenuissimos usque nerveos canaliculos penetrare valeat, non solum acrimoniam laticis hujus obvolvere, verum etiam in ipsos nervos agere, eosque demulcere ac enervare poterit. Cum vero sic uti dictum, opium cruciatus ex voto auferat, cum etiam a doloribus pertinacibus vigile corpus perpetuo detineatur, nunc sedato per opium dolore, ut blandiore postmodum suavioreque somno æger frui possit, etiam procuratur, si vero sic opium vigilias fugare & somnum ciere aliquis statuere velit, hoc sensu nos maximo-pere consentientes habebit. Hoc etiam WEDELIUS *Opiolog.* p. 87. asserit, & memoranda hoc loco etiam est opii agendi

di varietas, dicit, interdum enim dolorem magis sedat, quam somnum facit, ut extemplo ceu ad imperium quoddam & monstrato Gorgonis capite conquiescant dolores, tormina, cruciatusque, ut adeo non somno solo interprete illorum oblivio capiat ægros, sed & absque eo, propria opii acrimoniam temperandi & rursus demulcendi, ac humorum salinorum impetum coercendi, virtute; interdum una cum dolore & quidem ut plurimum vigilias aufert, & somno inducto tristi sensationi intentum animum abducit & sibi restituit. Et Ill. VAN SWIETEN *Comm. in Boerb. Aph. T. I. §. 202. p. 325.* ita circa opiatorum agendi modum solide ratiocinatur. Sic sæpe accidit, minori dosi hæc data dolorem quidem compescere, nullo inducto tamen somno, sed pacatissima menti & corpori nascitur quies, quam ne verbis quidem describere se posse mirantur gratum hoc solamen experti. Atque §. 229. p. 371. ita loquitur. Admodum ergo verosimile videtur, opium etiam in ventriculo hærens solo attactu, mutatis nervis huius visceris, talem mutationem producere in sensorio communi, ut manentibus doloris causa & nervorum integritate, tamen non fiat in mente doloris idea. Videturque Divina misericordia hæc auxilia hominibus concessisse, ut dolores enormes, quorum causæ tolli nequeunt, vel non nisi longa temporis mora enervari possunt, sopiri possent pro tempore. Unde Sydenhamus, plurimis experimentis convictus, conclusit, quod absque his auxiliis manca sit & claudicet Medicina: addiditque, jactatissimas etiam præparationes opii non augere ejus vires, vel corrigere illam, quam falso credebant inesse multi, malignitatem. Certe prudenter adhibitum opium debita dosi, licet etiam per menses continuetur ejus usus, omni noxa caret. Unde non immerito dixit Eruditissimus JOANNES TERENCE LYNCEUS in notis suis ad Francisci Hernandez *Rerum Mexicanarum novæ Hispaniæ Thesaurum*, quod, cum universus oriens & meridies impune & quotidie utatur

D

Opio,

Opio, Datura, Banguē & similibus, dolendum sit, infinitos mortales dolorum cruciatibus perire unius hujus remediī ignorantia, qui orco eripi possent, si Medici, totius orbis consensu persuasi, eo sæpius uterentur.

§. XII.

Si itaque miseri ægri immanibus spasms, diris convulsionibus, sævisque doloribus excruciantur, Medici suavissimum cruciatuum solamen, verissimum nepenthes, opium, cordate præscribant, scopumque anodynum tuto, cito & jucunde adimpleant. In doloribus ideo cephalicis, in cephalæis præcipue immanibus, in hemicraniis, & clavis, in otalgis, odontalgis, in cardialgis, in colicis & ileis opium utilissimum erit, & a celeberrimis viris exhibitum fuit, sic WEDELIUS *Opiol.* p. 120. & E. N. C. D. I. A. 2. Obs. 238. SYDENHAMUS *Opp.* p. 128. BOERHAAVIUS *Aph.* §. 964. ac HOFFMANNUS *Med. Rat. Syst.* T. IV. P. 2. p. 301. & in *Not. ad Poter.* p. 247. idem in colico dolore & iliaca passione cum successu adhibuerunt. In nephriticis & calculosis affectibus, in dysuriis & stranguriis haud vanam etiam opem præstabit, BARTHOLINUM in *Epist. Med. Cent.* III. Ep. 46. MEAD *Opp.* T. 2. p. 189. & ALSTON in *Essais d'Edinb.* p. 211. in testimonium vocamus. In rhevmaticis, arthriticis, imprimis vero in podagricis cruciatibus WEDELIO l. c. p. 126. SYDENHAMO l. c. p. 329. & BOERHAAVIO l. c. §. 1278. arbitris, ad furias doloris placandas, & ad spasticas strictureas solvendas, opio optime utemur. In spasms etiam & strictureis viscerum hæmatopoeorum efficacissime idem succurrere poterit, hinc in palpitatione cordis, in tussi, sicca & ferina, noctu præcipue molesta, juxta HELMONTIUM in *Fure Duumv.* §. 63. in singultu juxta DE LE BOE SYLVIIUM *Prax. Med.* L. I. C. 23. §. 19. in asthmate spastico scorbuticoque juxta WILLISIUM *de Scorbut.* C. 10. maximopere indica-

dicatum existit. In hypochondriacis & hystericis gravioribus insultibus laudandum etiam effectum laudanum opiatum correctum exeret. Et si plane spasmi hi in efrenas convulsiones aut epilepsiam increscunt, tunc herculeos hosce solidorum morbos, consentientibus PARACELSO *de Morbis amentium* Tr. 2. C. 1. & SENNERTO *Pract.* L. I. P. II. C. 31. opio ceu optimo domitore compesces. Ubique enim locorum ubi hi dolores, spasmi aut convulsiones occurrunt, arteriæ venæque ab opio sanguinem rarefaciente distentæ, nervos adjacentes prement, fluidi hujus motum moderabuntur, tensiones laxabunt, nimiumque solidorum erethismum minuent. Nunc vero etiam febrium classes pauxillum ingredi, & anne in illis opium usui esse queat, explorare lubet. Hic, quod gravissimas, acutas nempe, continentes, synochas, arden-tes & inflammatorias febres attinet, quales phrenitides, anginae, pleuritides, peripnevmoniae, hepatitides, splenitides, nephritides, febres inflammatoriæ mesenterii, vesicae, uteri existunt, cum in illis massa sanguinea diathesi phlogistica peccet, & in coagulum celere ruat, opium ☿e suo blando mobilique spissitudinem inflammatoriam resolvere, cruorem in vasculis capillaribus impactum dividere, obstructa vasa referare, circulum sanguinis in æquilibrium redigere, nimium impetum ejusdem minuire, sicque inflammationem discutere promptissime poterit, nec parcus & cautus extracti opiatum gummosi usus ullo modo recusandus, nec calorem ab eo auctum iri metuendum erit, cum enim calidiorum & orientalium regionum populi opio crudo toto die utantur, nec noxam inde acquirant, a correcto opio nihil mali in nostris temperatis climatibus in ipsis morbis calidis etiam oriri posse confidimus. Potissimum vero in febribus acutis, malignis & exanthematicis, in peste videlicet, petechiis, purpura, morbillis, præ aliis vero in variolis scopo cruorem phlogistice densum attenuandi, insignem ejus motum tem-

perandi, miasma impurum per diaphoresin expellendi, cum Oſis, camphoratis & absorbentibus maritatum opium egregium sese exhibebit. Imo, si in ipsis his febribus, ob nimiam sanguinis densitatem, materiaeque in interioribus stasim, impedita exanthematum eruptio, vel eorundem retrocessio contingit, si deliria, convulsiones, agrypniæ, aliaque fontica mala accedunt, scopo antiphlogistico, antipyretico & anodyno admodum necessarius opii usus erit, eo enim pericula hæc felicissime abigi ratio dictitat & experientia SYDENHAMI *Opp. Sect. III. C. 2. p. 91. & 95.* WEDELII *Opiol. p. 101.* BOERHAAVII *Aph. §. 1402.* in variolis potissimum comprobat. Et si plane cordis vires fatiscunt, frigidaque lipothymia his morbis sese associant, fugax opii ☿ blanda sua ἀναδυμιάσει, aut evaporatione, uti loqui solent, circulum sanguinis cordisque motum cito resuscitabit, optimumque sic cardiacum fiet. In continuis remittentibus febribus, tempore exacerbationis præcipue, ob impetuosiores sanguinis motum fatales congestiones, deliria, inflammationes, in cerebro potissimum, nec non in aliis locis, metuendæ sunt, hoc a spisso sanguine in angustis encephali aliorumque parenchymatum vasis stagnante contingeret, opium adhibe, sanguinem divide, erethismum febrilem seda, transpirationem accelera, sic exacerbationem mitigabis, abbreviabis, damnaque inde metuenda profligabis. Nec in intermittentibus febribus inutilem opem utentibus opium præstare credendum est, si enim paroxysmi febriles, exhibitis licet generalioribus remediis, nondum quiescunt, tunc sæpe absque ut causa quædam in fluidis amplius superstes sit, in solidis oscillatio & stimulus solum in consuetudinem abiens accusandus erit, sed gummosum opii extractum, ☿ non penitus destitutum, irritationem sedabit, fibras tensas relaxabit, stimulumque febrilem tuto auferet.

§. XIII.

In nimis humorum evacuationibus & profluviis, a solidorum stricturis, & materiæ irritantis, rodentis acrimonia, sæpissime oriundis, fibras tensas Δ e suo demulcendo, materiam acrem inviscando, auxilium insigni, quod ab aliis remediis in cassum expectaveris, opium edet, fluxusque tutissime moderabitur, minuet, sistet. Quibus ergo sanguis impetuose per emunctorium quoddam naturale erumpit, sive per nares, pulmones, ventriculum, anum, renes, uterum ille fluxus contingat, his in summa angustia constitutis opio feliciter succurremus, atque, ne ad syncopen usque hunc vitæ thesaurum perdant, ne etiam alia gravia mala, qualia cachexia, tabes, hæctica, hydrops præcipue sunt, jacturam talem insequantur, efficaciter præcavebimus. Ast aliorum etiam humorum excretionem nimiam æque exoptato cum successu a papaveris succo mitigari sciendum est, imprimis vero si vel a materia acri pituitosa biliofave diarrhœa, cholera morbus, vel etiam ab emetico aut cathartico draastico assumpto hyperemesis, vel hypercatharsis orta fuit, ad motus effrenos ventriculi & intestinorum canalis placandos, ad spasmos relaxandos, ad ipsam materiam acrem irritantem demulcendam, & ad evacuationes hæc compescendas, opium accersendum est. Hinc post laxans medicamentum assumptum Angli ordinarie vesperi, ad motum solidorum & stimulum, qui a mitissimo etiam cathartico, uti SYDENHAMUS *Opp.* p. 58. bene ponit, induci semper solet, sopiendum, opiatum exhibere solenne habent. Quid ergo in venenis in corpus ingestis ab opio expectari poterit, inde etiam patescit, nam cum plurima eorum acrimonia sua immanes tam in internis visceribus, quam exterioribus artubus spasmos & convulsiones excitent, ac coagulum cruori inferant, omnibus modis venenorum deleteriis effectibus contrarium erit, optimum-

que & commune quasi antidotum opium, consentiente BOERHAAVIO *Inst. Med.* §. 1129. existet, cumque sudorem ciere soleat, toxicum per cutis spiracula iterum eliminabit. Eo ipso vero quoniam ob Δ e suum ∇ transpirationem ex voto promovet, in omnibus fere excretionibus nimis, revellendi scopo, maxime idoneum & consultum idem erit. Hinc præcipue in dysenteria epidemica & maligna opium maximopere indicatum esse credimus, & quamvis multi Medici nimis timidi opium in hoc morbo cane pejus & angue fugiendum esse suadeant, ac inflammationem intestinorum in celerem sphacelum rituram certissime inde induci statuunt; cauta tamen manu & præmissis aliquibus alvum laxantibus pharmacis, opium dando, non solum ∇ e ipsius blando tormina & cruciatus vix tolerabiles, a materia acri oriundos, in hoc morbo sedabimus, sicque ægro levamen, quod anxie admodum efflagitat, timore nimio retenti neutiquam denegabimus, ipsamque inflammationem, hic summopere metuendam, resolvemus; verum etiam partem miasmatis, materiæ puto malignæ, irritantis, ad cutem determinabimus, per diapnoen eliminabimus, & dum sic materiæ cursum dividimus, tuto huic morbo imperabimus. Anglorum, præcipue SYDENHAMI *Opp.* p. 113. & 116. praxis, qui laudano suo liquido, cum successu in hoc morbo usus fuit, Gallorum experientia, qui Elect. Diascordium Fracastorii summo cum fructu in dysenteria maligna præbent, Batavorum tentamina juxta BOERHAAVIUM *Aphor.* §. 976. suscepta, & Germanorum consilia, a WEDELIO *Opiol.* p. 121. qui sine opio nullam veram dysenteriam curari commode posse, autumat, a LUDOVICO E. N. C. D. I. A. 4. & 5. Obs. 207. aliisque data, theoriam hanc firmare, metumque omnem excutere debet.

§. XIV.

Opium Δ eum principium inprimis nerveo liquido amicum esse hic non reticendum est, idem ergo optimum cardiacum & analepticum, perinde uti vinum, existere sciendum est. Cum enim sanguinem commoveat, & rarefaciat, ac ob volatilitatem suam copiosius ad cerebrum pellat, sanguinis in cortice cerebri motus sic augebitur, liquidi subtilissimi in medullares tubulos secessus invitabitur, influxusque in nervos accelerabitur, villi ergo musculares cordis & arteriarum totius corporis majori copia aërosi laticis impleti, ad contractionem vividiores animabuntur, incitabuntur, hinc cordi totique corpori robur, vires, alacritas, vigiliæ procurabuntur. Non tantum ergo in summis corporis debilitatibus, virium prostrationibus, & lipothymiis, verum etiam in paralyticis, apoplecticis, catalepticis, & soporosis affectibus, a causa serosa potissimum oriundis, in impotentibus & frigidis, moderatus opii usus, tanquam excellens cardiacum, tonicum, nervinum, & aphrodisiacum remedium commendari poterit. Hinc etiam qui opio parce & caute utuntur, circa præcordia sensum voluptatis, alacritatis, quietis, & roboris sentire, imo admodum vigiles, agiles, præstantes & leves in motibus corporeis evadere solent, quod vero utique in Turcis aliisque, qui quotidie & ad insignem dosin ad 3℔.i. usque quandoque idem assumunt, non accidit, utpote quibus loco alacritatis temulentiam & furorem, nec aliam in præliis audaciam, quam stupidam, non vero intrepidum animum addit, cum e contra usu modico, nec nimis frequenti adhibitum opium, *λυσιμέριμον* i. e. verum curas & sollicitudines solvens, audire poterit. Hinc qui opium juxta MEAD *Opp. T. II. p. 182.* moderata copia, neque longiore usu adsueta sumserunt, solent ita voluptatis sensu quasi abripi, ut in cælum sibi videantur positi, qui ipsis loquendi mos est.

§. XV.

§. XV.

Non tantum vero interno multiplici suo usu, opium in morbis maximopere efficax sese præstat, verum etiam externo usu admodum commendabile sese reddit. In cephalalgis enim nimis tam idiopathicis, quam sympathicis, in phrenitide, mania, vertigine, epilepsia, convulsionibus correctæ opiata sub forma unguenti, vel emplastri, aut in emulsionem ex sem. papav. alb. intincta lintea, tepide fronti applicita, dolores immanes, spasmosque nimios ☞e suo discutient, & ex vorto compescent. LANGIUS *Epist. Med. L. I. Ep. 10.* arteriis carotidibus medicum peritum medicamenta soporifera rectius quam fronti, illinire, ait. In hæmorrhagiis narium effrenis opii pilulæ in nares intrusæ eandem sistere optime poterunt. Ipsas etiam externas vulneratarum arteriarum hæmorrhagias, appposito ad arteriam vulneratam opio restinctas fuisse, HORSTIUS *Obs. Med. sing. L. IV. Post. P. II. Obs. 12.* testis est. In odontalgia pilula ex opio, denti carioso immissa levamen quæsitum affert, in hunc scopum Sotirella parva, officinale electuarium, etiam utilis esse, & Laud. liquid. cum Ra odont. Mynsicht. cum gossypio ori inditum, proficuum esse poterit. Podagricos dolores, exterius opio, in unguento illito, etiam subinde sedamus. Umbilico aut scrobiculo cordis sub forma emplastri applicita Theriaca Andromachi, aut aliud opiatum electuarium, hyperemeses & hypercatharses moderari, cardialgias, colicas, tormina ac dysenterias mitigare, certum est. Imo clysmatibus emollientibus, in intestina injiciendis, in extremis doloribus vel laudanum opiatum, aut philonium Romanum a REGNERO DE GRAAF *de Clysterib. p. 188.* additum, vel capita papaveris cum reliquis cocta, & decoctum sub enematis forma injectum, colicos & dysentericos dolores cum fructu sæpe mitigavisse, observatum est.

§. XVI.

§. XVI.

Sic itaque opium liberius in Medicina in multis magnisque morbis tam interius quam exterius adhibendum esse constat, nam remedia opiata consentiente Celeb. BOECLERO *Cyu. Mat. Med. Herm.* T. I. p. 629. magna esse remedia nullum est dubium, cautum autem & prudentem exposcunt directorem, alias sunt ut gladius in manu furiosi. Cavendum ergo uti WEDELIUS *Opiol.* p. 141. dicit, *νεκρωτικά* fiant *νεκρωτικά*. Hoc sequentes cautelas sollicite observando evitatum iri confidimus. 1. Opium crudum nunquam, nec cum menstruo quoso extractum, aut aromatico, narcoticove stimulo dotatum, quoddam opii præparatum, sed fermentatum prius aut ∇ a extractum gummosum opium præbeatur. Sinistri enim plurimi eventus præparatis incongruis potius, quam opio correcto, adscribendi sunt. 2. Non in nimis magna dosi, nec ultra gr. δ . j. aut ij. detur, melius enim est repetitis dosibus idem, quam nimia dosi simul & semel exhibere, & si noxæ ab opio inductæ fuerunt, quantitati potius, quam qualitati opii illud tribui debuit: si etiam effectum quæsitum eodem obtinuimus, ab ipsius usu rursus, ne in consuetudinem degeneret, cessandum est. 3. Extractum opii melius solutum aut cum sufficienti vehiculo ∇ eo propinetur, quam sub forma sicca, pilulæ, boli, vel \mathfrak{z} eris exhibeatur, nauseam enim alias facile ventriculo creat, fibris ipsius adhæret, nec ita cito in sanguinem abit, ibique effectum suum, quem tamen promptum esse volumus, edit: hinc copiose sanguinem suum per ptisanas, infusa theæformia & juscula diluat ac humectet, qui opio utitur, æger. 4. In spasmis, doloribus, convulsionibus, febribus acutis, inflammatoriis, exanthematicis, continuis, in hæmorrhagiis quoque nunquam opio utatur Medicus, ni V.Snes aliquoties præmiserit, cum enim \mathfrak{A} eum habeat principium, hac cautela neglecta, plethoram commovere, æstum augere, febrem,

bre, phlogosin, morbumque graviores reddere poterit, hinc optime in morbis his cum Oatis, camphoratis, & absorbentibus opiata combinantur. 5. In inflammationibus, in gangrænam & sphacelum ruentibus, in aliis etiam morbis, ubi jam conclamatum est, & ubi vires naturæ penitus fractæ sunt, opium, quemadmodum alia etiam efficacissima remedia, non amplius succurrere poterit, hinc ne remedio egregio ab ignara plebe macula inuratur, ne idem diffametur, aliique ab usu ejus absterreantur, & remedium occidisse credatur, quem vis & nequitia morbi jugulavit, ab eo desistendum est, & in rebus desperatis, uti WEDELIUS l. c. p. 142. bene dicit, ad opium non est fugiendum, sed antequam ad desperationem perventum sit. 6. In febribus, colicis, vomitibus, diarrhæis, dysentericiis, non nisi purgato prius probe corpore opio locus erit. 7. In infantibus, senibus, mulieribus menstruatis, gravidis, parturientibus, puerperis, phlegmaticis, cachecticis, debilibus personis rarior & parcior opii usus sit. 8. In crisi in morbis imminente, aut accedente, opii usus non convenit. 9. Si ab opiato noxa inducta fuerit, emeticum vel catharticum citissime propinandum, +dis etiam remediis promte succurrendum, ejusque vis nimia refrenanda est, ❧, succus citri, cydon. ~ Oli in f. q. ptisanæ vel mixturæ adhibitus, omnem noxam ex voto fugabit. Siquis ea, quæ hætenus diximus, æqual lance ponderabit, is nobiscum opium quidem non temere nimis adhibendum, non tamen etiam timide nimis in Medicina fugiendum esse, concludet.

